

Тижневий огляд

**Війна рф проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

19-25 лютого**Резюме**

- Тактика обстрілів енергетичної інфраструктури змінюється, ворог зосередив атаки на прифронтові об'єкти генерації та підстанції промислових регіонів - міністр енергетики Герман Галущенко.
- Станом на 26 лютого через бойові дії та технологічні порушення знеструмлено 364 населених пунктів.
- Внаслідок бойових дій знеструмлено високовольтну лінію 330 кВ, у результаті чого Запорізька АЕС залишилась на одній лінії живлення 750 кВ. Експерти МАГАТЕ чули потужні вибухи навколо та на майданчику ЗАЕС.
- Обсяг експорту електроенергії зріс на 29% - до 21,2 тис. МВт·год, імпорту - знизився на 29% (до 8 тис. МВт·год). Із 22 лютого на платформі JAO розпочалися спільні аукціони з розподілу потужності інтерконекторів між Україною та Угорщиною, що дозволило відновити комерційні обміни електроенергією - вперше за 2 роки.
- "Оператор ГТС України" та "Укртрансгаз" ведуть підготовку до проведення стрес-тесту з метою підтвердження достатньої потужності і надійності інфраструктури в умовах обстрілів та припинення транзиту російського газу.
- "Нафтогаз" та "ОГТСУ" уклали низку домовленостей з японськими компаніями. Sumitomo Corporation допоможе провести ТЕО модернізації систем тепlopостачання в Україні, а також підтримає у впровадженні мобільних газових турбін, а спільно з Kawasaki Heavy Industries - провести модернізацію газових компресорних станцій.
- Через блокування кордону з Польщею середня роздрібна ціна на скраплений вуглеводневий газ зросла на 1,12 грн/л - до 27,87 грн/л.

- Верховна Рада прийняла закон про корпоративне управління держпідприємств, який надає наглядовим радам повноваження затверджувати стратегічні, фінансові та інвестиційні плани компаній, призначати та звільняти менеджмент, посилює підзвітність наглядових рад, унормовує питання сплати дивідендів.
- Міндовкілля розпочало роботу над створенням Методики розрахунку викидів парникових газів від воєнних дій.
- 22 лютого закінчився дворічний термін повноважень голови НКРЕКП Костянтина Ущাপовського. Нового голову мають обрати шляхом таємного голосування.
- У межах Українсько-данського енергетичного партнерства розроблено Каталог критично важливих технологій - перелік із 20 технологічних рішень, які можуть бути швидко реалізовані для підтримки розподіленої генерації та підвищення безпеки постачання електроенергії.
- До України надійшов перший транш допомоги від Об'єднаних Арабських Еміратів, який складається із 7 вантажів загальною вагою близько 100 т.
- Україною підписано ряд безпекових угод з елементами підтримки енергосектору, зокрема з Німеччиною, Данією, Італією, Канадою.

Вплив війни

Атаки

Росіяни змінили тактику обстрілів енергетичної інфраструктури і зосередили свої атаки на енергооб'єктах у промислових регіонах України. Міністр енергетики Герман Галущенко [зазначив](#), що цієї зими ворог обстрілює прифронтові об'єкти генерації та підстанції промислових регіонів. Як [заявила](#) заступниця міністра енергетики Світлана Гринчук, РФ намагається пошкодити енергетичні об'єкти в промислових регіонах, де є значне промислове навантаження, де працює виробництво, щоб зменшити можливості цих регіонів для промислового розвитку.

За [даними](#) "Укренерго", станом на 26 лютого через бойові дії та технологічні порушення в Україні залишались знеструмленими 364 населених пунктів. Ворожі атаки та, відповідно, припинення електро- та газопостачання, мали місце:

Донецька область. [19 лютого](#) знеструмлено 442 абонентів у 5 населених пунктах; [21 лютого](#) - 2 100 споживачів у 2 населених пунктах. [22 лютого](#) через артобстріли відключено від електропостачання 8 100 абонентів у 6 населених пунктах, від газопостачання - 34 абоненти. [23 лютого](#) знеструмлено 8 100 абонентів у 5 населених пунктах; [24 лютого](#) - 2 400 споживачів у 5 населених пунктах. [25 лютого](#) внаслідок обстрілу відключалась повітряна лінія 110 кВ, знеструмлювались 14 200 побутових споживачів та припинено забезпечення електроенергією власних потреб однієї з підстанцій 330 кВ.

Харківська область. [19 лютого](#) через обстріл пошкоджено будівлю районних електричних мереж Куп'янського району. Знеструмлено повітряну лінію 110 кВ, підстанцію та понад 9 500 споживачів у 34 населених пунктах. Внаслідок обстрілу загинув співробітник місцевого ОСР. [20 лютого](#) зафіксовано влучання у газопровід у Богодухівському районі, без газопостачання залишився багатоквартирний будинок. [23 лютого](#) обстрілу зазнали 3 населених пункти, відключено 1 600 споживачів.

Дніпропетровська область. [19 лютого](#) пошкоджено повітряні лінії, вимикалися 84 споживачі. [20 лютого](#) знеструмлено ЛЕП та 12 населених пунктів. У місті Нікополь [пошкоджено](#) розподільний газопровід низького тиску з відключенням споживачів. [25 лютого](#) без електроенергії залишилися 1 207 споживачів.

Херсонська область. [21 лютого](#) у місті Херсон відключено 3 406 точок обліку; [22 лютого](#) - 58 споживачів. [24 лютого](#) чергового обстрілу зазнало місто Херсон, внаслідок чого відключилась лінія 150 кВ, знеструмлено підстанцію та близько 9 500 споживачів.

Запорізька область. [20 лютого](#) знеструмлено понад 1 200 споживачів у 6 населених пунктах. Також внаслідок бойових дій [знеструмлено](#) високовольтну лінію електропередачі 330 кВ, у результаті чого Запорізька АЕС залишилась на одній лінії живлення. [23 лютого](#) відключено високовольтну лінію 330 кВ; через пошкодження кабельних ЛЕП у місті Запоріжжя [знеструмлювалися](#) 3 800 споживачів. [25 лютого](#) без електроенергії залишилися 392 споживачі.

Миколаївська область. [22 лютого](#) внаслідок артобстрілу в одному з населених пунктів уламками пошкоджено повітряні лінії, знеструмлено 39 побутових споживачів, без [газопостачання](#) залишилось 700 споживачів. [25 лютого](#) через падіння уламків ворожого БПЛА на повітряну лінію електропередачі відключено 405 побутових та 41 юридичний споживач у 5 населених пунктах.

Сумська область. [19 лютого](#) відключено 2 465 споживачів у 16 населених пунктах. Через артобстріли з боку російського кордону [21 лютого](#) пошкоджено повітряні лінії, знеструмлено 1 200 споживачів у 5 населених пунктах; [22 лютого](#) - майже 1 000 споживачів у 4 населених пунктах; [23 лютого](#) 1 200 у 5 населених пунктах; [24 лютого](#) - 400 у 2 населених пунктах; [25 лютого](#) - 1 229 споживачів у 6 населених пунктах.

Чернігівська область. [21 лютого](#) пошкоджено повітряну лінію, відключено близько 200 споживачів у двох населених пунктах.

Ядерна та радіаційна безпека

Групу експертів МАГАТЕ на окупованій Запорізькій АЕС [повідомила](#), що 20 лютого 14:04 за місцевим часом було відключено лінію 330 кВ через проблему, яка виникла на іншому березі Дніпра, на підконтрольній українському уряду території. ЗАЕС все ще отримує необхідну електроенергію від своєї єдиної лінії 750 кВ, але втрата лінії 330 кВ означає, що станція наразі не має резервних варіантів для живлення за межами майданчика. Міненерго [повідомляє](#), що станом на 25 лютого, через складну безпекову ситуацію та відсутність стабільного допуску від військових для енергетиків лінія залишається знеструмленою.

Протягом тижня експерти МАГАТЕ [чули](#) потужні вибухи навколо та на майданчику ЗАЕС. Окупанти також повідомили МАГАТЕ про «польові навчання» без обстрілу станції та будь-яких їй пошкоджень. Окрім цього, за їхніми словами, поза територією майданчика ЗАЕС вибухнула міна.

19 лютого команда МАГАТЕ [обстежила](#) всі шість головних кімнат управління в реакторах. Команда змогла зібрати параметри безпеки в реакторних блоках 2, 3 і 4, а також мала можливість переглянути регулюючі повноваження персоналу. Окупанти повідомили, що багато з присутнього експлуатаційного персоналу перебувають у процесі переходу зі своїх українських ліцензій на «дозволи», видані ядерним регулятором рф. Експерти також зустрілися з електротехнічним відділом ЗАЕС, щоб обговорити плани ремонту на рік, а також відвідали електродиспетчерську, де мали змогу спостерігати за станом внутрішньооб'єктової та зовнішньої енергосистем.

Контрзаходи

На другу річницю від'єднання ОЕС України від енергосистем росії та білорусі, міністр енергетики України Герман Галущенко [зазначив](#), що синхронізація з європейською мережею допомогла Україні втримати енергосистему під час російських атак.

21 лютого Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку своїм рішенням засвідчила випуск простих іменних акцій АТ НАЕК "Енергоатом". [Зазначається](#), що цей процес фіналізує перетворення держпідприємства на акціонерне товариство для більш ефективного управління.

За ініціативи Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України уряд [затвердив](#) розподіл у 2024 році субвенції в обсязі 2,3 млрд грн для реалізації проектів у рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України.

В свою чергу, Міндовкілля [розпочало](#) роботу над створенням Методики розрахунку викидів парникових газів від воєнних дій. Зазначається, що в уряді розраховують, на визнання документу на міжнародному рівні аби привернути увагу світової спільноти до актуальних проблем та наслідків війни для клімату та навколишнього середовища.

Верховна Рада [прийняла](#) закон про корпоративне управління держпідприємств (проект №5593-д). Закон, серед іншого, визначає механізм відбору членів наглядових рад, процедуру незалежної оцінки роботи наглядових рад, надає наглядовим радам повноваження затверджувати стратегічні, фінансові та інвестиційні плани компаній, призначати та звільняти менеджмент, посилює підзвітність наглядових рад, унормовує питання сплати дивідендів.

Пульс ринків

► Електроенергетика

Робота енергосистеми

Відповідно до повідомлень ["Укренерго"](#) та [Міненерго](#), забезпечення потреб споживачів протягом тижня покривалось власним виробництвом електроенергії та імпортом зі Словаччини, Молдови, Румунії та Польщі. 22 лютого в енергосистемі України зафіксовано профіцит електроенергії внаслідок збільшення виробництва СЕС. На запит "Укренерго" з 11:00 до 16:00 години надлишки передавалися до Польщі сумарним обсягом 1 440 МВт·год.

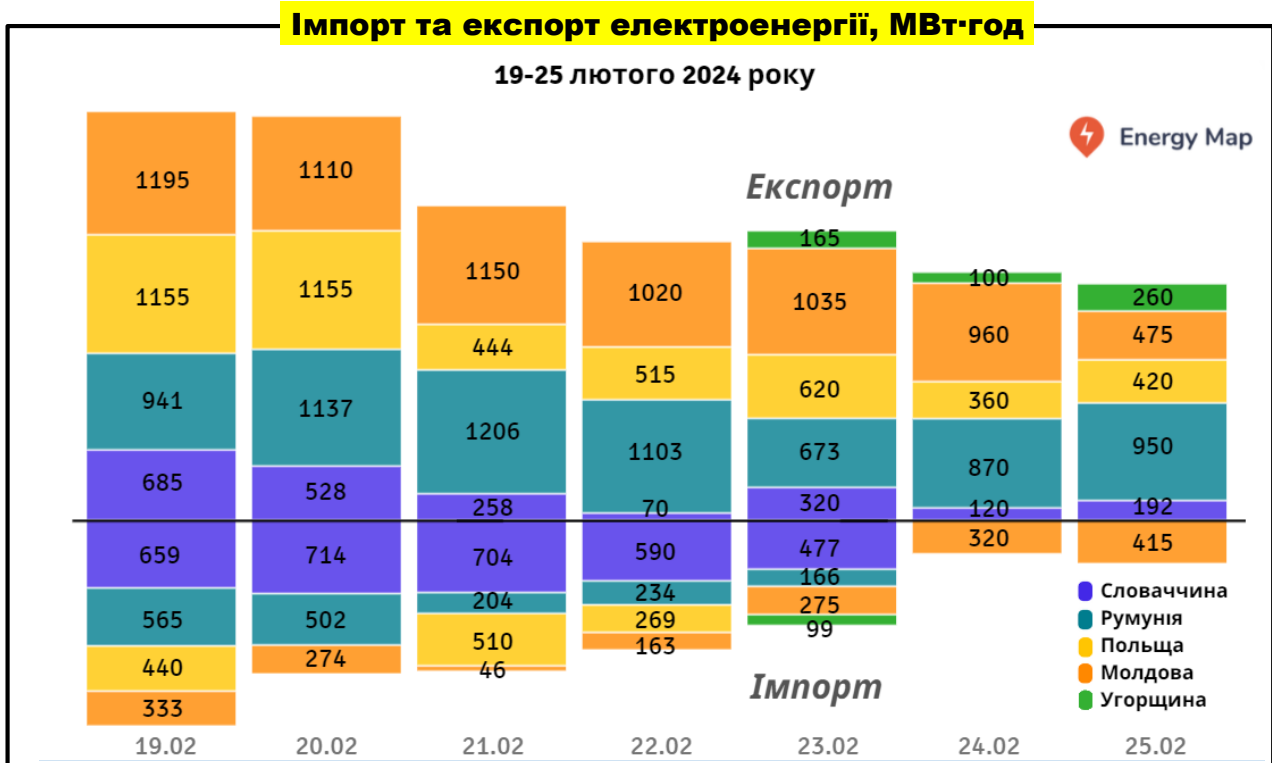
Через **технологічні порушення** 19 лютого у Сумській області відключились повітряні лінії 110 кВ та 10 кВ, знеструмилась підстанція та 42 споживачі; у Запорізькій області знеструмлено 381 абонента. 20 лютого відключилась підстанція на Миколаївщині, внаслідок чого короткостроково відключено близько 11 000 побутових та юридичних споживачів та адмінбудівля Миколаївського центру обслуговування мереж. 21 лютого відключалися повітряні лінії 110 кВ на Дніпропетровщині, знеструмлено 9 500 споживачів. 23 лютого на Миколаївщині вимикалось обладнання на підстанції 330 кВ "Укренерго"; на Дніпровщині знеструмлювались 4 900 абонентів. 24 лютого на Дніпропетровщині припинено електропостачання 84 споживачам, на Київщині - 16 споживачам. 25 лютого відключилися 2 повітряні лінії 10 кВ на Київщині та одна - на Одещині, без електроенергії залишилися понад 5 400 споживачів. Також знеструмлено 8 156 споживачів у Дніпропетровській області, 899 - у Сумській та 597 - у Запорізькій областях.

За даними [НКРЕКП](#) та [ENTSO-E](#), протягом тижня комерційні експорт та імпорт електроенергії здійснювались з 5 країнами (Молдова, Румунія, Польща, Словаччина та Угорщина). Обсяг експорту зріс на 29% до 21,2 тис. МВт·год; обсяг імпорту знизився на 29% - до 8 тис. МВт·год. Таким чином, тижневі обсяги експорту перевищили імпорт у 2,7 раза. Із 22 лютого розпочалися спільні аукціони з розподілу доступу до міждержавних інтерконекторів між Україною та Угорщиною на європейській універсальній платформі розподілу JAO, що дозволило відновити комерційні обміни електроенергією між країнами.

Комерційний експорт до Молдови [склав](#) 6,9 тис. МВт·год (+42%), потужність в окремі години коливалась від 5 до 100 МВт. Поставки до Румунії - 6,9 тис. МВт·год (+30%), діапазон потужності - від 18 до 100 МВт. До Польщі загалом було поставлено 4,7 тис. МВт·год (+59%), діапазон потужності - 34-100 МВт. Експорт до Словаччини склав 2,2 тис. МВт·год (-35%) потужністю 1-100 МВт в окремі години. Поставки до Угорщини здійснювались 23-25 лютого загальним обсягом 0,5 тис. МВт·год (відновилися вперше за 2 роки), діапазон потужності - 20-60 МВт.

Комерційний імпорт зі Словаччини здійснювався 19-23 лютого в обсязі 3,1 тис. МВт·год (-39%), потужність в окремі години коливалась від 2 до 170 МВт. Імпорт з Молдови сягнув 1,8 тис. МВт·год (+68%), діапазон потужності - від 1 до 79 МВт. Поставки електроенергії з Румунії здійснювався 19-23 лютого та склали 1,7 тис. МВт·год (-62%), потужність трималася у діапазоні 4-170 МВт. Поставки з Польщі здійснювався 19-23 лютого, загальний обсяг - 1,2 тис. МВт·год (+101%), діапазон потужності - 1-170 МВт. Імпорт з Угорщини здійснювався лише 23 лютого, потужність коливалась від 1 до 94 МВт, загальний обсяг - 0,1 тис. МВт·год (востаннє здійснювався 02.01.2022 р.).

Джерело: [EnergyMap](#)

За доступ до пропускної спроможності для імпорту за напрямом "Словаччина-Україна" протягом тижня [змагались](#) від 1 до 17 компаній, найбільші обсяги розподілено між "Енерджі Ексчейнж Солюшнс", "Нафтогаз України", "Електротрейдинг Груп" та "Трейд Енерджі Солюшн". Гранична ціна встановлювалась 19-23 лютого у розмірі від 1,1 до 333 грн/МВт·год, дохід "Укренерго" склав 162,3 тис. грн. Доступ до напрямку "Молдова-Україна" викупували 8-9 компаній, найбільші обсяги розподілено між "Синапс Електрик", "СіПіджі Енерджі", "Артлекс-Груп" та "Дніпросталь-Енерго". Гранична ціна

встановлювалась у розмірі від 0,01 до 201,11 грн/МВт·год, загальний дохід "Укренерго" склав 284,6 тис. грн. Перетин із Румунією 19-23 лютого на щоденних аукціонах викупували від 7 до 11 компаній, зокрема "Енергетична Компанія України", "Синапс Електрик", "Дніпросталь-Енерго", "СіПіджі Енерджи" та інші. Гранична ціна варіювала від 0,01 до 15,53 євро/МВт·год, сукупний дохід "Укренерго" становив 25,6 тис. євро, або близько 1,06 млн грн. За перетин "Польща-Україна" 19 та 21-23 лютого змагалися 1-3 компанії, потужність розподілялася між 1-2 компаніями. Ціна встановлювалась лише 22 лютого у розмірі 0,01-0,49 євро/МВт·год, сукупний дохід склав 111 євро, "Укренерго" отримало 50% від цієї суми (близько 2,3 тис. грн). За доступ до перетину "Угорщина-Україна" 23 лютого змагалися 5 компаній, потужність розподілено між 2-3 компаніями, гранична ціна встановлювалась на рівні 0,1 євро/МВт·год, сукупний дохід - 10,7 євро (близько 450 грн).

Доступ до пропускної спроможності для експорту за напрямком "Україна-Молдова" купувала компанія "Укргідроенерго", гранична ціна не встановлювалась. Перетин із Румунією викупували 2 компанії: "Укргідроенерго" та "ДТЕК Західенерго", гранична ціна встановлювалась у розмірі від 0,5 до 1 євро/МВт·год, сукупний дохід "Укренерго" становив 2,7 тис. євро, або близько 111,6 тис. грн. Доступ до пропускної спроможності за напрямом "Україна-Польща" викупувала 1 компанія, гранична ціна не встановлювалась. Доступ до пропускної спроможності для експорту за напрямком "Україна-Словаччина" купували 1-2 компанії: "ДТЕК Західенерго" та "ЕРУ Трейдинг", гранична ціна не встановлювалась. За доступ до перетину "Україна-Угорщина" 23-25 лютого змагалися 3-4 компанії, потужність розподілено між 2-4 компаніями, гранична ціна не встановлювалась.

Функціонування ринку

Ринок двосторонніх договорів (РДД): Після активізації минулого тижня динаміка торгівлі на "Українській енергетичній біржі" ("УЕБ") пішла на спад. Упродовж 19-25 лютого на "УЕБ" було [проведено](#) 15 аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (4 у комерційних та 11 у спеціалізованих секціях). Серед ініціаторів торгів були "Енергоатом-Трейдинг", "Гарантований покупець", "Укргідроенерго", "Центренерго", постачальники універсальних послуг, оператори систем розподілу та інші. Загалом на "УЕБ" було реалізовано 195,8 тис. МВт·год (у 3,5 рази менше порівняно з попереднім тижнем). Місячний індекс Base РДД на лютий залишився на рівні 3 107,6 грн/МВт·год.

Компанія "Енергоатом-Трейдинг" реалізувала 14,9 тис. МВт·год базового навантаження за середньозваженою ціною 2 701 грн/МВт·год з періодом постачання на березень. "Укргідроенерго" реалізувало блочні позиції: 0,4 тис. МВт·год (8-15 год.) за середньозваженою ціною 3 000 грн/МВт·год, 3,1 тис. МВт·год (16-23 год.) за ціною 3 417,55 грн/МВт·год та 4,5 тис. МВт·год (24-7 год.) за ціною 2 056,86 грн/МВт·год з постачанням у кінці лютого. Також було реалізовано блочні позиції з періодом постачання протягом березня: 19,8 тис. МВт·год (16-23 год.) за цінами в діапазоні 3 409,38 - 3 454,69 грн/МВт·год, 44,2 тис. МВт·год (24-7 год.) за цінами 1 906,44 - 1 933,26 грн/МВт·год та 0,2 тис. МВт·год (8-15 год.) за середньозваженою ціною 3 000 грн/МВт·год. "Гарантований покупець" реалізував 0,1 тис. МВт·год блочних позицій за середньозваженою ціною 2 750 грн/МВт·год з постачанням на кінець лютого та 16 тис. МВт·год блочних позицій за цінами в діапазоні 2 530 - 2 790 грн/МВт·год з постачанням на березень. "Центренерго" за результатами аукціонів не вдалося реалізувати електроенергію. У комерційних секціях компанії переважно здійснювали купівлю/продаж електроенергії навантаженням індивідуального профілю.

Ринок "на добу наперед" (РДН): За даними сервісу [Energy Map](#), впродовж 19-25 лютого ціни на РДН в цілому демонстрували [волатильність](#): відхилення погодинних цін від прайс-кепів варіювало у діапазоні від 1,9% до 84,8% і в середньому становило 41,1%. Кількість випадків істотних цінових відхилень (50% і більше) від верхніх прайс-кепів зросла і спостерігалася у 42,9% розрахункових періодів (годин тижня). При цьому, не було зафіксовано годин, коли ціни перебували впритул (із відхиленням менше 1%) або на рівні прайс-кепів.

Середньогодинна ціна електроенергії за тиждень (індекс Base РДН) помірно знизилася – до 2 931,2 грн/МВт·год (-7,4%), тоді як середньозважена добова ціна [варіювала](#) у відносно вузькому діапазоні 2 734,3 - 3 445,3 грн/МВт·год. При цьому, співвідношення між добовими індексами Base РДН на ринках країн Східної Європи (Польщі, Угорщини, Румунії, Словаччини) та України [коливалося](#) у межах 0,81-1,1.

Сумарний обсяг реалізації електроенергії на РДН України незначно зріс і [становив](#) 421,2 тис. МВт·год (+0,9% до попереднього тижня). Щоденний обсяг торгівлі варіював у діапазоні 57,1-63,9 тис. МВт·год. РДН залишався профіцитним: співвідношення між сумарним добовим обсягом заявок на продаж та купівлю електроенергії коливалося у межах 1,6-1,99. При цьому за тиждень зросли як сумарна пропозиція (734,5 тис. МВт·год; +1,1%), так і попит (421,6 тис. МВт·год; +0,7%), дефіцитних годин не спостерігалася. У структурі купівлі [переважали](#) постачальники (88,5-93,3%), частка операторів мереж становила 5,7-10,6%, решта (близько 1%) належала виробникам та трейдерам.

Політика та регулювання

20 лютого НКРЕКП [затвердила](#) Звіт з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву у 2023 році. Документ був розроблений "Укренерго" та охоплює сценарну оцінку прогнозних балансів потужності та електроенергії ОЕС України з урахуванням структурних, економічних, ринкових, екологічних умов, заходів з управління попитом та енергоефективності, з дотриманням стандартів операційної безпеки.

При підготовці звіту у 2023 році було удосконалено методологічні засади його підготовки, зокрема в частині:

- прогнозування обсягів і кривих споживання/попиту на електроенергію, зокрема в частині врахування впровадження СЕС приватних домогосподарств;
- врахування впливу збільшення парку електромобілів, зокрема можливості їх взаємодії з енергосистемою за двома напрямками – відбір та відпуск електроенергії;
- врахування засад Енергетичної стратегії України на період до 2050 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 373-р.

НКРЕКП рекомендує "Укренерго" оприлюднити затверджений звіт на власному вебсайті протягом 5 робочих днів після останнього дня місяця, наступного за місяцем припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Інше

22 лютого закінчився дворічний термін повноважень голови НКРЕКП Костянтина Ущাপовського. Нового голову оберуть шляхом таємного голосування. За [словами](#) Ущাপовського, наразі перед галуззю стоїть критично гостре питання - врегулювання боргової кризи на енергоринку. Регулятор з Міністерством енергетики вже розробили перелік необхідних нормативних документів та заходів, які найближчим часом мають бути реалізовані.

► Газ

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 18-24 лютого коливався у межах 40,8-42,6 млн куб. м на добу, тобто лише 37-39% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м). Середньодобовий транзит у звітному тижні становив 42,1 млн куб. м (майже відповідає показнику попереднього тижня).

Разом з тим, продовжувався експорт газу з України. В умовах заборони на експорт ресурсу українського видобутку, мова йде про відібраний із сховищ газ нерезидентів, які раніше закачали його для зберігання у режимі "митного складу". Обсяг такого експорту 18-24 лютого становив 14 млн куб. м (майже відповідає показнику попереднього тижня), які були транспортовані через точку з'єднання з Польщею "Дроздовичі".

Комерційний експорт газу через віртуальну точку з'єднання з Польщею становив 15,9 млн куб. м (близький до фізичних обсягів). Ще 1,4 млн куб. м було проекспортовано через ВТЗ "Берег" з Угорщиною. Також ймовірно частина обсягів, які йдуть на вихід з ГТС до Молдови, є транспортуванням газу, який раніше зберігався іноземними компаніями в українських ПСГ. Таке припущення пов'язано з тим, що обсяги газу, який транспортувався на вихід з ГТС в режимі "митного складу", значно перевищують показники комерційного експорту до Польщі та становлять 69,6 млн куб. м (+15%).

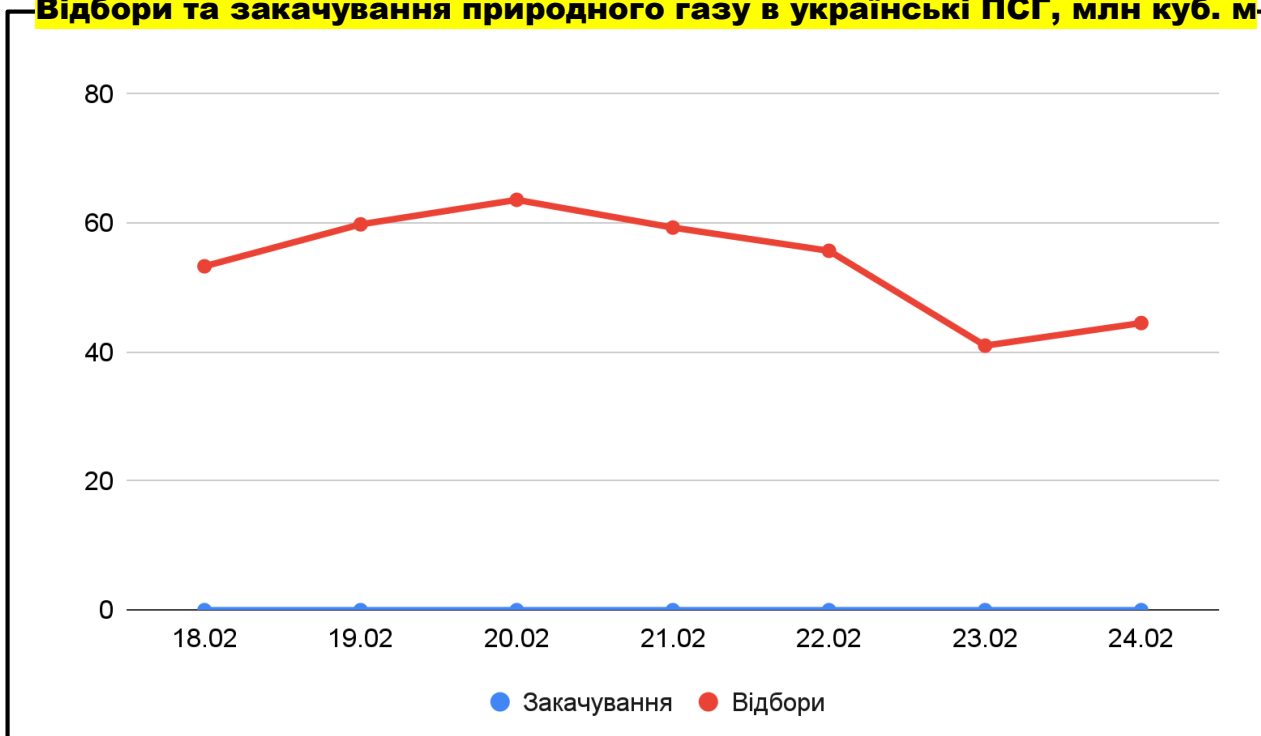
За ініціативи Міненерго "Оператор ГТС України" та "Укртрансгаз" [ведуть підготовку](#) до проведення, як і минулого року, стрес-тесту з метою підтвердження достатньої потужності і надійності ГТС і ПСГ в умовах обстрілів та припинення транзиту російського газу. Голова правління "Нафтогазу" Олексій Чернишов повідомив, що підготовку до стрес-тесту вже розпочато. Стрес-тест 2024 року буде змодельовано та здійснено робочою групою у складі та за сприяння USAID Проєкту енергетичної безпеки, Секретаріату Енергетичного Співтовариства, Генерального директорату "Спільний дослідницький центр" Єврокомісії, міжнародних технічних експертів, "ОГТСУ", "Нафтогазу" та "Укртрансгазу". Як [заявив](#) генеральний директор "ОГТСУ" Дмитро Липпа, дослідження дасть чіткий сигнал європейським газовим трейдерам, що як і минулого року, вони можуть замовляти потужності української інфраструктури транспортування і зберігання газу.

Підземні сховища газу

За [даними](#) платформи AGSI, станом на 24 лютого в українських ПСГ зберігалось 4,55 млрд куб. м газу, або 15,07% (-1,23% у порівнянні із 17 лютого) від сукупного робочого обсягу (без урахування 4,662 млрд куб. м газу "довгострокового зберігання"). Відбір газу зі сховищ за звітний тиждень сумарно становив 377 млн куб. м. Середньодобовий обсяг відборів становив 53,9 млн куб. м (+15%).

Відбори та закачування природного газу в українські ПСГ, млн куб. м

Джерело: [AGSI](#) (всі показники отримані розрахунковим шляхом через ділення первинних показників у МВт·год на коефіцієнт переведення 10,595 кВт·год/куб. м).

Функціонування ринку

На "Українській енергетичній біржі" протягом [торгових сесій 19-23 лютого](#) заявки на купівлю-продаж природного газу подавали 4 компанії (2 продавці та 2 покупці). У звітному тижні на "УЕБ" було подано заявок на купівлю-продаж газу обсягом 201,7 млн куб. м (+21,3% в порівнянні з попереднім тижнем) сукупною стартовою вартістю 2,34 млрд грн (+19,4%). Середньозважена стартова ціна всіх заявок - 11,6 грн за куб. м (без ПДВ) (-1,5%).

У звітному тижні було закуплено 28,2 млн куб. м газу (-16% у порівнянні з попереднім тижнем) за середньозваженою ціною 11,6 грн за куб. м (без ПДВ) (-1,5%). 98,5% ресурсу було куплено ГПК "Нафтогаз Трейдинг" на умовах передачі у підземних сховищах в лютому 2024 року, 1,5% - КП "АТ Київводоканал" на умовах поставки до точки комерційного обліку споживача в березні 2024 року.

Політика та регулювання

НКРЕКП оприлюднила [проект](#) змін до Кодексу газосховищ та Типового договору зберігання (закачування, відбору) природного газу. Серед іншого, вони передбачають:

- розширення періодів розподілу потужності сховищ, зокрема надання можливості замовляти потужність газосховищ на базовий сезон закачування та базовий сезон відбору окремо, а також на декілька місяців в одному році зберігання;
- запровадження європейської практики надання доступу до газосховищ шляхом розподілу потужності з правом зберігання/закачування/відбору однакового обсягу природного газу протягом кожної газової доби для відповідного періоду розподілу потужності;

- оптимізації процедури розподілу потужності газосховищ шляхом використання оператором газосховища інформаційної платформи;
- надання послуг зберігання (закачування, відбору) природного газу переважно на умовах використання гарантованої та умовно-гарантованої потужності (мінімум 90% технічної потужності);
- визначення термінів подання заявок на розподіл потужності газосховищ, які співпадатимуть з термінами розподілу потужності на міждержавних з'єднаннях та внутрішніми точками входу/виходу газотранспортної системи.

Також Регулятор оприлюднив [проєкт](#) постанови, який доповнює Кодекс сховищ та газотранспортної системи, а також Правила ринку. Нові положення передбачають зобов'язання оператора ГТС перевіряти наявність замовника послуг у реєстрі учасників оптового енергетичного ринку при укладенні договору транспортування та під час оборки торгових сповіщень. Зміни до правил ринку закріплюють зобов'язання споживача газу реєструватись як учасника оптового енергетичного ринку, якщо сумарна номінальна потужність його газового обладнання забезпечує технічну спроможність споживання природного газу в обсязі 600 ГВт·год (56 391 тис. куб. м) на рік та вище.

НКРЕКП також внесла [зміни](#) до Кодексу ГТС та інших актів (зокрема, Методики розрахунку тарифу на транспортування природного газу). Нововведення зобов'язують оператора ГТС оприлюднювати інформацію щодо параметрів розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу та щодо точок міждержавного з'єднання, яка передбачена статтями 29-30 Регламенту (ЄС) 2017/460 (мережевий кодекс гармонізованих структур тарифів на послуги транспортування газу). Водночас, нові положення не застосовуються на час воєнного стану в Україні. Крім, того зміни встановлюють окремий порядок проведення відкритих обговорень для встановлення тарифу на транспортування природного газу, який враховує вимоги Регламенту (ЄС) 2017/460.

Інше

Як [повідомляє](#) пресслужба ТОВ “Газорозподільні мережі України” (компанія групи “Нафтогаз”, найбільший оператор ГРМ), із 26 лютого компанія отримала ліцензію на розподіл газу в усій Чернівецькій області, а також у Тисменицькому районі Івано-Франківської області та Коростишівському районі на Житомирщині (всього 270 000 споживачів).

“Нафтогаз” також [підписав](#) меморандум про співпрацю з двома японськими компаніями для модернізації ТЕЦ та розвитку спільного проєкту у сфері вітрової енергії. Підписання відбулось з нагоди Конференції з економічного розвитку та відбудови у Токіо. Корпорація Sumitomo Corporation (SC) допоможе провести техніко-економічне обґрунтування модернізації систем теплопостачання в Україні за підтримки уряду Японії. SC також сприятиме залученню фінансування від японських державних фінансових установ. Встановлення вітрових турбін потужністю 1 МВт передбачено другим меморандумом, який Група Нафтогаз підписала з японською компанією Komaihaltec. Турбіни мають бути встановлені на одному з об'єктів “Нафтогазу”.

Також два меморандуми з японськими компаніями [уклав](#) ТОВ “Оператор ГТС України”. Перший документ - тристоронній меморандум між “ОГТСУ”, Sumitomo Corporation і Kawasaki Heavy Industries, який передбачає модернізацію газових компресорних станцій. Другий - двосторонній меморандум про взаєморозуміння з Sumitomo Corporation, який передбачає співпрацю у впровадженні мобільних

газових турбін з використанням найсучасніших технологій для посилення стійкості та гнучкості енергосистеми України. Компанії вже цього року почнуть необхідні дослідження, підготовку техніко-економічного обґрунтування для якнайшвидшої реалізації проєктів.

► **Нафта та моторні палива**

Як повідомляють галузеві ЗМІ ([1,2](#)), за 16-26 лютого середня роздрібна ціна на скраплений вуглеводневий газ зросла на 1,12 грн/л - до 27,87 грн/л. [Зросла](#) і гуртова ціна автогазу: на аукціоні "Української енергетичної біржі" від 21 лютого, вартість окремих лотів досягла 50 тис грн за тонну, хоча стартові ціни становили 41,7 тис. грн/т. Серед причин зростання учасники ринку вказали складну ситуацію на західному кордоні України і необхідність мінімізувати ризики дефіциту або підвищення цін в майбутньому. Станом на ранок 23 лютого у чергах на перетин кордону лише на території Польщі [чекають](#) понад 2 400 вантажних транспортних засобів. Найбільше – навпроти пунктів пропуску «Краковець», «Рава-Руська» і «Ягодин».

Міжнародна співпраця

За ініціативою Міністерства енергетики України у межах Українсько-данського енергетичного партнерства [розроблено Каталог](#) критично важливих технологій для енергетичного сектору України. Це перелік із 20 технологічних рішень, які можуть бути швидко реалізовані в Україні для підтримки розподіленої генерації та підвищення безпеки постачання електроенергії у таких групах, як газові турбіни, сонячні панелі з накопичувачами, вітрова генерація, мережеві системи накопичення енергії, біогазова генерація, когенераційні установки на біомасі. Каталог буде постійно оновлюватися, доповнюватися та розширюватися залежно від ситуації та конкретних потреб України.

За координації Міністерства енергетики до України [надійшов](#) перший транш допомоги від Об'єднаних Арабських Еміратів, який складається із 7 вантажів загальною вагою близько 100 тонн, до якого увійшли 1 640 портативних електрогенераторів потужністю від 2,8 кВт до 8 кВт. Загалом передбачається надходження від партнерів з ОАЕ 2 000 генераторів. Частина отриманого обладнання вже розподілена для 38 підприємств енергетичного сектору. Це компанії, що працюють у системі генерації, розподілу та передачі електроенергії, газовидобутку і газопостачання переважно у регіонах, які найбільше постраждали від дій агресора.

Міненерго [продовжує](#) активну співпрацю з Агентством з ядерної енергії. Під час перемовин у Парижі міністр енергетики України Герман Галущенко, разом з керівником «Енергоатома» Петром Котіним та головою Державної інспекції ядерного регулювання України Олегом Кориковим, провів онлайн-зустріч з генеральним директором Агентства Вільямом Магвудом. Сторони обговорили розвиток співробітництва для зміцнення інституційної спроможності національного регулятора ядерної енергетики України. Також йшлося про розвиток ядерної енергетики в Україні, а саме важливість будівництва нових енергоблоків на Хмельницькій АЕС. Особливу увагу було приділено ситуації на окупованій росіянами Запорізькій АЕС.

Україною підписано ряд безпекових угод з елементами підтримки енергосектору:

- [Угода](#) про співробітництво у сфері безпеки та довгострокову підтримку між Україною та Данією включає питання щодо забезпечення безпеки енергопостачання та захист критичної інфраструктури. Зокрема, Данія зобов'язалась і далі надавати довгострокову підтримку енергетичному сектору України в цілому, приділяючи особливу увагу переходу до «зеленої» енергетики. Також Данія надаватиме технічну підтримку стратегічним галузевим партнерствам, таким як енергетична програма, UDEPP, програма децентралізації, ULEAD шляхом обміну знаннями й розвитку потенціалу органів влади та організацій громадянського суспільства;
- [Угода](#) про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Італією передбачає, що учасники продовжуватимуть розвивати взаємовигідне співробітництво зокрема в сфері енергетики та переходу до відновлюваних джерел енергії та охорони навколишнього середовища. Зокрема, Італія сприятиме розвитку можливостей захисту критичної інфраструктури України, в тому числі через координаційну групу з питань енергетики G7+, а також доступу українських спеціалістів до відповідних міжнародних програм. Країни співпрацюватимуть для визначення джерел фінансування, стійкості та відновлення критичної інфраструктури в різних секторах, включно з енергетикою;
- [Угода](#) про співробітництво у сфері безпеки між Україною та Канадою визначає, що остання продовжуватиме підтримувати загальний енергетичний сектор України, приділяючи особливу увагу ядерній безпеці та захищеності, а також розвитку відновлюваної енергетики. Також Канада вивчатиме можливості підтримки України щодо підвищення стійкості її критичної інфраструктури.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних компаній. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та сторінок у соцмережах, в окремих випадках - також повідомлень у медіа. Щодо підписки, коментарів та інших питань просимо писати на author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКИЙ ЕНЕРГОСЕКТОР

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення. У списку потреб - понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства](#)

ПІДТРИМАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, перейдіть за [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).